СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 53. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 6. березня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 53. Jersey City, N. J., Thursday, March 6, 1930. THREE CENTS.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ПРОСЯТЬ СЕНАТОРА БОРУ ІНТЕРВЕНЦІЇ

ХОЧУТЬ У ТОЙ СПОСІБ РАТУВАТИ ЖИТТЯ НЕВИННО ОБЖАЛОВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ УЧЕНИХ І ЕПИСКОПІВ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ДЖЕРЗИ СИТІ. — Український Народний Союз вислав до сенатора Бори телеґраму з проханням взяти в оборону професора Єфремова, митрополита Липківського й инших, обжалованих державним прокуратором за протидержавну акцію, звернену проти теперішнього уряду Радянської України.

НЮ ЙОРК. — Український републиканський клюб звернувся до сенатора Бори телеґрафічною дорогою, щоби ратував невинних українських учених на Радянській Україні від смерти так, як ратував недавно жидівських рабінів.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — Українці міста Филаделфії вислали до сен. Бори дві телеґрами. Одну вислала Стейтова Централя Републиканських Американсько-українських Клюбів, а другу вислано від Американських Ветеранів Українського Роду. В обох телеграмах просять Бору інтервеніювати в справі невинно обжалованих українських учених на Радянській Україні.

ЙОНКЕРС (Ню Йорк). — Місцеві Українці віднеслися через Американсько-український Горожанський Клюб до сен. Бори, щоби через нього ратувати невинні жертви большевицько-московської окупації України.

ПЕРТ АМБОЙ (Ню Джерзи). — Американсько-український Горожанський Клюб віднісся до сен. Бори з просьбою, щоби звернувся до правительства Радянської України й передав йому протести від американських горожан українського роду в справі поставлення під суд невинних українських учених і епископів.

ЕЛИЗАБЕТ (Ню Джерзи). — Українці Елизабету рішили й собі доложити старань, щоби ратувати життя наших великих наукових, громадських і церковних діячів на Радянській Україні й тому вислали до сенатора Бори телеґраму з просьбою інтервенції в радянськім уряді в Харкові.

Є 3,000,000 БЕЗРОБІТНИХ.

ВАШИНҐТОН. — По нараді кабінету Гувера секретар праці Дейвис заявив, що Гувер зменшив число безробітних до [illegible]. Давними часами того рода економічна катастрофа, яку тепер переживаємо, потягала за собою два рази більше безробітних. Разом з тим Дейвис подав, що маємо тепер ще 3,000,000 безробітних та що ситуація під тим оглядом дуже грізна. Та мимо цього не буде спеціяльної конференції в справі безробіття, як це було пляноване.

ФОСТЕР ПРО КОМУНІСТИЧНУ ДЕМОНСТРАЦІЮ.

НЮ ЙОРК. — Комуністичний лідер, В. З. Фостер, заповідає, що демонстрація, котра відбудеться в четвер, буде тільки початком до великої робітничої акції, яка заведе американського робітника туди, куди завела російського по російській революції.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ОБОРОНИ.

НЮ ЙОРК. — Поліційний комішенер Гвейлен готується до оборони Сити Гол перед комуністичними демонстрантами. Його повідомлено, що комуністи хочуть здемолювати Сити Гол, нюйорську біржу, банковий дім Морґана й виконати замахи на мейора Вокера, бувшого ґовернора Алфреда Смита й инших. Пороблено всі заходи, щоб оборонити місто перед большевицькими ексцесами.

ГАЙТІ ХОЧЕ ПРАВИТИ СОБОЮ САМО.

ПОРТ О ПРЕНС. — Адвокат Джордж Ліджер предложив проєкт, після якого можна би заспокоїти населення Гайті. Він домагається установлення тимчасового уряду, який мав би обняти негайно управу краєм. Це мусить статися негайно. Леґіслятуру має вибирати нарід, а леґіслятура має вибрати президента. Належить знести уряд високого комісаря, а приділити американського посла, як це робиться з иншими державами. Злучені Держави мають забрати негайно маринарів, а оборона краю має перейти в руки жандармерії. Належить усунути фінансового дорадника й освободити Гайті від „зарази експертів", яких усюди повно.

Ліджер представив рівнож добрі сторони американської окупації, як будову доріг і піднесення краю під економічним і санітарним оглядами. Закидує одначе американській адміністрації те, що вона зломила душу населення й зробила його нездібним до самоуправи.

КУЛИДЖ ПРИ ПОСВЯЧУВАННЮ ГРЕБЛІ.

ФЕНІКС (Аризона). — При посвяченню греблі Кулиджа було 15,000 людей. Гребля причиниться до наводнення 1,000,000 акрів землі. У своїй промові бувший президент Кулидж підніс, що гребля причиниться рівнож і до цього, щоби було краще людям жити в Америці та щоб Америка стала кращим краєм.

ФОРД ПРО ДІЄТУ.

ФОРТ МАЄРС (Флорида). — Генри Форд має тепер 66 літ і твердить, що чоловік повинен працювати від 15 року життя до 80-го, а жити принаймні 100 літ. Чим людина старша, тим більше повинна вважати на дієту, не переїдатися, а їсти звичайні страви, головно богато овочів і ярини та легко ґімнастикуватися.

БУНТ УЧЕНИКІВ.

МАНІЛЯ. — 10,000 филипинських учеників з гай скул покинули школу ізза обиди, яку вчинила американська учителька Филипинцям як нації. Учительку вже усунули, але це ще учеників не задовольняє.

ASK SENATOR BORAH TO INTERCEDE

UKRAINIANS APPEAL IN BEHALF OF 45 COUNTRYMEN ACCUSED OF PLOTTING.

PHILADELPHIA, March 3. — The United Ukrainian Organizations of the United States today made public a letter to Senator William E. Borah asking his intercession with the Soviet authorities in favor of Ukrainian scientists and Church leaders soon to be tried for counter-revolutionary activities.

The letter quotes an Associated Press dispatch of Feb. 26 from Kharkov, capital of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, stating that forty-five counter-revolutionists are accused of planning the assassination of numerous high government and Communist officials. According to the quotation, the forty-five are to be tried this month.

Professor Serge Efremoff, former Premier Chekhovsky and former Foreign Minister Nikovsky are given especial mention in the letter.

Professor Efremoff, it says, "is a man of science, who has taken part in no political movement." M. Chekhovsky is credited with organizing the Ukrainian Autocephalic Church, and M. Nikovsky is said to be a publicist and member of the Scientific Academy.

The letter was signed by Emil Revyuk, president, of New York, and Dr. Luke Myshuha, secretary, of Jersey City.

(The New York Times, Tuesday, March 4, 1930).

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВИСЛАВ ДО СЕНАТОРА БОРИ СЛІДУЮЧУ ТЕЛЕҐРАМУ:

Jersey City, N. J., March 4, 1930.

The Honorable
William E. Borah,
United States Senator,
Washington, D. C.

Dear Sir:

The Associated Press reports from Kharkov, the capital of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, that the communist government, having arrested several months ago Prof. Serge Efremoff, Metropolitan Vasil Lepkovsky, Andrew Nikovsky and Vladimir Chekhovsky and several other Ukrainian scientists and church-leaders, intends to put them on trial charged with counter-revolutionary activities. In view of the fact, that the men mentioned in the dispatch are either men of science not interested in politics or church-leader interested only in the organization of the church-life of the Ukrainians, and in view of the possibility of a death sentence or long-term imprisonment we request you to intercede on their behalf with the communist government as you have done so on behalf of the Rabbis arrested during the antireligious campaign in Russia.

We are sincerly yours,

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.,

Nicholas Murashko, Pres.; John Kashtaniuk, Sec'y.

РОЗБИВСЯ ПОЛЬСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

Польський корабель „Вильно" розбився внаслідок сніговиці о рафу при берегах Швеції. Шведський ратунковий корабель притягнув „Вильно" до порту. Але внаслідок дір у кадовбі вода вдерлася до середини так, що корабля не дасться вратувати.

ЧИМ УЖЕ ЛЮДЕ НЕ ЗАЙМАЮТЬСЯ?

Недавно оголосив один з німецьких „дослідників" найдовших і найкоротших імен на світі, що найдовше імя має якийсь індуський князик, котрого імя має аж 69 букв. Найкоротше зате імя має один Китаєць, що живе в Злучених Державах Америки. Він називається просто I.

КІЛЬКО ВИКУРИЛИ Й ВИПИЛИ В ПОЛЬЩІ.

Після останніх статистичних обчислень за 1928 р. викурено папіросок і цигар на суму 573,133,000 зол. В тому часі випито 251 міліонів літрів пива за 351,470,000 зл. Лікерів і вина випили в Польщі за 32,534,000 зл. Разом на напитки й тютюн видано в 1928 р. майже 1,625,719,000 зл., себто 183 міліонів долярів. Гарні гроші!

МАЛПЯЧА НЕДУГА.

В німецькій місцевости Стелле захоріло сім осіб на незнану лікарям недугу, а в тому числі дві особи померло. Досліди лікарів виявили, що розсадником цеї незнаної досі недуги є малпа, яку спровадили до цеї місцевости з горячих полудневих країв.

ПАРОХ-МОСКВОФІЛ ЗАСТРІЛИВ СТУДЕНТА.

О. Яворський Йосиф, відомий москвофіл, парох Ляшкова, той самий, що виступав зі своїм хором у часі цьогорічного Йордану на Марійській площі у Львові, застрілив студента першого року прав Шавлюка у Ляшкові. Як до цього дійшло — не знаємо. Зате знаємо, що о. Яворський є відомим польонофілом, відзначеним навіть за „заслуги на полі військової підготовки (пшиспособеня)".

ГАРНИЙ ПРИМІР.

В січні Поляки у Куритибі (Бразилія) урядили ріжнородні збори й наради. Вони уладили загальний учительський зїзд, збори „Освяти", збори „Звйонзку польскеґо в Куритебе". В Порто Алеґре урядили малий сойм усіх установ польських в Ріо Ґранде Суль. Який гарний примір патріотичної рухавки — почуття любови до всього, що своє. А ми? — („Праця").

АКАДЕМІЧНИЙ БЛЬОК НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ВИЛЬНІ.

У Вильні утворився спільний союз студентів університету ім. Ст. Баторія — Литовців, Українців і Білорусів.

ПРОПАЛО 36 СИРІТОК.

З Відня доносять, що з сиротинської фарми, яка була під доглядом п. Рози Нової, десь заподілося 36 сиріток. Доглядачку арештовано. Поліція здогадується, що дітей тих або вбито, або продано за гроші бездітним людям.

ЗАБОГАТО ҐЕНЕРАЛІВ У ЧЕХОСЛОВАЦЬКІЙ АРМІЇ.

В армії Ч. С. Р. знаходиться тепер два рази більше ґенералів ніж у цілій бувшій австрійській армії. На 400 жовнірів припадає 1 ґенерал, а на 5 жовнірів один офіцир.

СИН УБИВ БАТЬКА.

В Маркондес (Бразилія) Іван Наконечний, 16-літний молодець, убив рідного батька. Михайла Наконечного. Кажуть, що цього допустився він за підмовою своїх. Батька вбивала ціла родина.

ЦЕРКВА НА ЛІНІЇ ПАРАНА.

Заходом тамошних Українців збудовано нову церкву на лінії Парана. Нова церква, що стоїть при головній дорозі, на гарнім місци, чистенька, досить простора, сталась окрасою лінії Парани. Перша Служба Божа відправилась у новій церкві в день Богоявлення, а воду освячено у недалекій річці. Українці в Парані напрацювались біля построєння цього Божого Дому — за це їм честь і подяка. Тепер збираються перенести шкільний будинок коло церкви. Від многих літ мають тамошні Українці свою школу. Під цю пору є учителем п. Гарух. — („Праця").

ПРАЦЬОВИТА ЛЮДИНА.

21,000 книжок прочитав Генрих Тома Бокл, автор „Історії англійської цивілізації" й опанував їх зміст — а читав денно три книжки. У нас за такий рекорд тяжко, зате легко найти „інтеліґентів", що за рік не прочитають ні одної книжки — та ще й чваняться.

ІНДИВІДУАЛЬНІ СІЛЬСЬКІ ГОСПОДАРСТВА БУДУТЬ ЗНИЩЕНІ

ПО ЗАЯВІ СТАЛІНА ПРО ПОЛЕКШЕННЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВ КАЛІНІН ГОВОРИТЬ, ЩО СЕЛЯНСЬКІ САМОСТІЙНІ ДОСПОДАРСТВА БУДУТЬ ЗНИЩЕНІ.

МОСКВА (СССР). — Голова Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету, М. Калінін, у своїй промові до представників від вороніжських селян заявив, що приватні селянські господарства будуть остаточно знищені. Радянська влада за всяку ціну має намір утворити дійсний комуністичний устрій в Росії й остаточно переробити людську натуру. Всі мусять жити комуністичним життям.

Хто буде чесно працювати в комунах, той буде мати свою пайку харчів; а хто не буде щирим робітником в комунах, або не захоче приступати до них, то йому „нехай Бог дає засоби до життя". Комуністи мають завданням як найскорше зібрати в колєктиви 100 міліонів приватних сільських господарств. Калінін сподівається, що коли большевики виконають цю програму, то не знайдеться в світі такої сили, яка поборолаб їх.

ЗАГРОЗА УРЯДОВИ МЕК ДОНЕЛДА.

ЛОНДОН (Англія). — На засіданню лідерів ліберальної партії вирішено боротися з урядом Мек Донелда до кінця, себто до повалення його. Причиною до повалення ліберали думають взяти вуглевий законопроєкт, коли буде переводитися над ним у парляменті третє голосування.

При другому голосуванню цей законопроєкт пройшов лише девятьма голосами й то лише завдяки відсутности деяких лібералів підчас голосовання та неоднострайного голосовання всіх присутних лібералів. Тепер вирішено обєднати всіх ліберальних послів до голосовання проти законопроєкту.

Відкинення цього законопроєкту потягне за собою негайну резиґнацію уряду Мек Донелда та призначення нових виборів в Англії. Лойд Джордж заявив, що наперекір чуткам про його резиґнацію він не уступить з лідерства в ліберальній партії.

ТАРДЮ СПОДІВАЄТЬСЯ УСПІХУ.

ПАРИЖ (Франція). — Після того, як Тардю пощастило приєднати на свою сторону парляментарну ґрупу Франкліна-Буйона, яка голосувала проти бувшого правительства Тардю, а потім проти уряду Шатана, всі певні, що уряд Тардю буде затверджений парляментом. Притім сподіваються, що Тардю збере більшість яких сорок голосів, що при теперішній ситуації у французькому парляменті вважають великим успіхом.

Негайно по затвердженню уярду французька делеґація виїде до Лондону, щоби продовжати праці на морській конференції, яка тепер є в завішенню.

НЕ ДОСЯГЛИ ПОРОЗУМІННЯ.

ЛОНДОН (Англія). — Всі старання осягти порозуміння між Америкою та Японією не привели до позитивних наслідків. Америка стоїть на тому, що Японія малаб право тримати свою фльоту в розмірі лише 60% сили американської фльоти, а Японія домагається права на 70%.

ПРОТИ МОНАРХІЇ.

БАРЦЕЛЬОНА (Еспанія). — Місцева катальонська ґазета, яка раніше виступала за автономію Катальонії, тепер умістила нову відозву, підписану визначними місцевими політиками й бувшими послами до парляменту. Відозва та закликає до негайного повалення монархії в Еспанії та установлення републики.

Замісць абсолютизму відозва домагається установлення в Еспанії „катальонізму, лібералізму, демократизму та републиканізму". Бо лише при таких умовах Катальонія зможе будувати своє власне автономне національне життя — говориться у відозві.

ПОВІНЬ ЗАТОПИЛА МІСТО.

ЗАГИНУЛО 100 МЕШКАНЦІВ МІСТА. 600 РОБІТНИКІВ ВІДТЯТІ ПОТОКАМИ ВОДИ ВІД СВІТУ.

ПАРИЖ (Франція). — Вилив ріки Тари затопив місто Моїс, положене в південній Франції. Місто це має 5,000 мешканців. Потоки води влилися до міста з двох сторін і в короткому часі затопили все місто. Уже нараховано 100 мешканців міста, що загинули в повені.

У фабриці макаронів у селі Вілемюр знаходиться 600 робітників, яких потоки води відтяли від всього світу. Фабрика знаходиться ніби на острівці, навколо якого бушує море. Робляться старання, щоби дати допомогу робітникам, які сидять без харчів, світла й тепла.

ВБИВСТВО ВИДАВЦЯ ҐАЗЕТИ.

СОФІЯ (Болгарія). — Тут убито видавця та редактора македонської ґазети, Василя Пундева, і його помічника. Ґазета, яку редаґував Пундев, завзято виступала проти одного крила македонських революціонерів.

МАКЕДОНЦІ РОСПРАВЛЯЮТЬСЯ БОМБАМИ.

БІЛГОРОД (Югославія). — В місті Пірот, біля болгарсько-сербського кордону, чотири бомби вбили одного чоловіка та 24 поранили. В цьому місті тепер ведуться переговори між представниками Югославії та Болгарії в справі установлення між цими державами кордону, який переходить через македонську територію.

Підчас нарад із залюдненої вулиці два Македонці кинули бомби в готель, де велися переговори, а дві бомби в натовпи людей. Вибух цих чотирох бомб убив одного з прохожих та 24 покалічив. Підчас паніки Македонці зникли.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПО РОЦІ

Минув рік Гуверової адміністрації. Саме тепер у річницю цеї адміністрації відбулася у сенаті дискусія на тему безробіття. Піднеслися голоси, що уряд годував суспільність цілими роками казковим добробутом, а тепер маємо до діла з понад 3,000,000 безробітними, для яких нема наразі ратунку. Ізза цього безробіття атакують рівнож Гувера, закидуючи йому брак рішучости.

Кромі цього є богато инших важних проблем, які ждуть на розвязку. Фармерська Рада розпочала вже вправді свою діяльність, але це на разі не принесло помочі фармерам. Навпаки, ціни на збіжжа й бавовну впали ще нижче. З тарифою возиться сенат вже від року й досі ще її не полагоджено, бо стираються інтереси промислових центрів на сході з фармерами на заході. А про прогибіцію то вже й не згадувати. Розпочато форсовання прогибіції й доведено до ще гіршої анархії, корупції й безправства, які потягають за собою не тільки загальну деморалізацію, але й коштують у многих випадках життя невинних людей.

Уряд намагався продовжувати започатковану Париським Договором мирову акцію, якої висидом є теперішня морська конференція в Льондоні. Має вона принести світови, а тимсамим і Злученим Державам обмеження у збросню на морі, а тимсамим заощадження біліонів долярів. Та виходить, що самі американські делєгати ставлять конференції перешкоди і готові вернути назад до Америки з тим, що треба буде видати один міліярд долярів на дальше збро́єння.

Коли до того додати клопоти з Гаїті, Филипинами і Нікарагвою, які доводять до проливу крови й пропаганди проти американського імперіялізму, то вже маємо доволі важних питань, які ожидають розвязки від Гуверової адміністрації.

Як бачимо, накопичилася ціла хмара важних справ. І річ природна, що за рік свого урядовання Гувер не міг їх розвязати. В першу чергу мусів він взятися до ліквідації наслідків великого краху на біржі й треба признати, що президент виявив у тій справі велику активність і рішучість. Пішов ратувати економічно Америку так, як ратував колись від голоду Европу. На висліді цеї кампанії треба ще ждати, щоби можна було видати про неї остаточний осуд.

Гувер поставився серіозно до справи Гаїті. Вислав комісію, яка публично переслухує представників населення і дає кождому змогу виробити собі осуд про саму справу. Гувер намагається розвязати справу Филипин і забрати американських маринарів з Нікарагви. Є отже добра воля на всіх полях. А що з тої доброї волі здійсниться, це вже покажуть слідуючі літа.

ЗАНЕПАД МАДЯРСЬКОЇ АРИСТОКРАТІЇ.

Підчас недавної своєї промови перед зборами „злученої мадярської правительственної партії" мадярський диктатор граф Бетлен заявив, що мадярському урядови приходиться скасувати майорати. Сю заяву вважають загально в Европі заповідю далекойдучого законодавства, якє мусить покінчитися підорванням шляхти на Мадярщині.

Буде се мати значіння не тільки для Угорщини, але й для других країв Европи, для котрих удержання шляхетчини на Бадярщині було що найменче моральною піддержкою. Завдяки майоратам Угорщина задержала силу шляхти найдовше. Шляхетчина занепала вже в усіх краях Европи. З упадком Гогенцолєрнів у Німеччині впала там сила юнкрів, пруської шляхти. Аграрні реформи нової національної держави Чехії зломало там силу шляхти німецької й мадярської. Подібне сталося з силою мадярської й німецької шляхти, що попала під Югославію. Національна литовська держава зломала силу шляхти польської, німецької й московської, а лотишська й естонська силу прибалтійських юнкрів. Навіть у Румунії стали вже ліберали ломати силу румунських воєводів, і Польща булаби ломала аграрною реформою свою шляхту, якби Польща не була загарбала чужі краї та не вважала за важніше державне завдання ратувати польський стан посідання на кресах, котрий звязаний передовсім зі шляхетчиною.

Мадярська шляхта на хвилю була загрожена революцією. Вже ліберальна революція знищила її політичну силу. Комуністична революція пішла ще дальше: вона пробувала її змести з лиця землі. Та комуністичний переворот завалився, як звичайно валяться скрайні проби, а коли на його місці відновлено старий лад, шляхта назад вернула до сили та суспільного й політичного становища. Здавалосяби, що вона його вдержить. Прецінь шляхта мала величезну силу. Такий граф Каролі мав коло пів міліона акрів гарної управної землі. Кілька других мільйонів акрів, як Естергази й Шенгорни, мали не менче. На загал одна третина всеї управної землі Угорщини находилася в руках 3,000 магнатів, тоді як 22 мільони населення мали разом усего тільки дві третини землі під панованнем передвоєнної Мадярщини.

Для удержання економічної й політичної сили шляхти заведено було інституцію майорату, яка полягала в тому, що король Угорщини (котрим був австрійський цісар) міг признати якийсь маєток нероздільним, так, що він цілий переходив по смерти послідного посідача в руки одного чоловіка, найстаршого сина.

Послідні часи показали в сій будові що перетервала віки та стала основою сили політичної й економічної мадярської шляхти, поважні щілини. Всі шляхетські посілости виказали кепський заряд. Вони не оплачувалися. Шляхтичі газдували на них гірше, якби на них газдували мадярські хлопи. Навіть коли деякі добра були під доброю господаркою, то плоди доброї господарки пропадали в руках економів. Зрештою всі овочі господарки, які діставалися в руки шляхти, розтрачувано на життя.

Звичайно життя мадярської шляхти було не тільки виставне, але й нерозумно дико, по московськи виставне. Князь Естергази казав підшити собі футро образом великого італійського маляра Тіціяна, котрий вартував уже кілька сот тисяч долярів. Другий висадив його собі діямантами вартости пів міліона. Ще инший шляхтич післав фляшку старого токайського вина одній англійській пані спеціяльним поїздом. Граф Лясльо Сапарі, що був недавно мадярським представником у Льондоні, споряджував спеціяльним поїздом на забаву до Марієнбаду циганську банду.

З другої сторони підривали мадярську шляхту умови рільничої господарки в цілій Европі. Европейське збіжа, а в тому числі й мадярське, головний продукт панських дібр, стало відчувати конкуренцію американського. Приходилося або перестати вести гуляще життя, або поправити управу рілі. Мадярська шляхта не робила ні одного ні другого. Вона пробувала хоронитися охоронними митами, які можуть дати охорони тільки на короткий час. Пани бавилися далі. Циганські банди грали по 10—15 годин у день. Вино плило потоками. Пани грали в газардові гри. Граф Семере-Губа виграв раз від польського графа Потоцького за одну ніч 200,000 долярів, але відтак стратив кілька разів більше на руки других грачів. Наслідком цього шляхта біднїла й біднїла. Земля стала переходити в руки жидівських банкирів.

Рівночасно став зростати промисел і торговля. Цукроварні, залізні фабрики, ткальні. Їх закладали Німці, Жиди й другі чужинці. Мадяри погорджали Жидами, Німцями та всім, що вони робили, промислом і торговлею. Наслідком сього Жиди й Німці богатіли, а Мадяри біднїли. Якби шляхта була кинулася до промислу, вона могла була вратуватися перед руїною. Мадярська шляхта сього не зробила. Вона вся полинула по ратунок до уряду. Кождий збанкротований шляхтич ставав бюрократом.

Поважний удар мадярській шляхті завдав нещасливий для Мадярщини конець війни. Мадярщина втратила велику частину своїх посілостей. В тих кра́ях, захоплених Чехією, нимунією, Сербією й Італією, нищено мадярську шляхту, забирано її землі. Мадярські шляхтичі стали з тих країв утікати в Мадярщину. Як не стало становищ в уряді, вони стали пертися в підприємства торговельні й промислові. Се їх раз уже перед загибілю, але вони привикли не до животіння, а до виставного життя, на яке їх пенсії не вистарчають. Щоби вперти шляхту на ті позиції, треба було викидати Жидів і Німців. Почався антисемітський і взагалі античужинецький рух, який зробив богато шкоди Мадярщині поза границями краю.

Тимчасом селянство множиться, а зріст його числа робить потрібною земельну реформу. Селянство домагається землі, а шляхта держиться її всіма силами, як свого одинокого ратунку. Як кепські господарі шляхта не потрафить удержатися довго при посіданню землі проти ощадного й хазяйновитого селянина. Серед сих умов упадок мадярської шляхти є тільки питанием часу.

СПОРТ У ЯПОНІЇ.

Найбільше поширеною галузю спорту в Японії є бейзбол. Майже всюди, в найменших містах і селах, у школах, в університетах, в банках, урядах, у приватних товариствах є бейзболеві дружини. Гостини славних американських фахівців, самособою, не лише збільшили зацікавлення, але й рівень спорту. Значно плекають і рогби. Зате спорт у ручний та копаний мяч мало розвинений. У плаванні осягнули Японці дуже гарні успіхи на Амстердамській Олімпіяді. Останніми часами появилися такі таланти, для яких час 20 год. 46 хв. і 20 год. 50 хв. на 1500 не є нічим надзвичайним.

На другому місці стоїть легка атлетика. Як в Америці так і в Японії університети та школи найбільш пропагують сей гарний спорт. Як високо Японці цінять спорт і фізичне виховання, доказує те, що перед двома роками введено легку атлетику, руханку та справи на прикладах як обовязкові предмети шкільної науки. Легкоатлетичні мітинги мають рекорди по 13 тисяч глядачів. Зате на бейзболових мечах буває і по 30 тисяч глядачів.

Розміром стадіони (грища) не дуже великі. Так нпр. грище Джінгу-Гаєн, на якім відбувалися змагання з Францією, може вмістити 20 тисяч глядачів. Зате грища під кожним оглядом уладжені знаменито, мають наймодерніщі прилади, гарні великі переодягальні, туші, вмивальні, окремі місця для масажу і т. д. **У всьому тому служила Японцям за взір Америка.**

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЯКЕ ЇХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО.

До Польщі починають втікати селяне з радянського раю. Мимоходом се нова подочина для радянських порядків.

Та рівночасно майже доносять, що з Польщі втік до Східної Прусії цілий відділ польських артилєристів, бо над ними знущалися офіцири. Мимоходом новий поличник для польських порядків.

Сі дві новинки дають богато до думання про будучу війну на сході Европи. Звичайно, коли йде про неї мова, то Польща хвалиться, що вона легко побилаби Москалів, а Москалі хваляться, що вони побилиби Поляків. Дві події показують, що тут рахується без господаря. Може бути, що польська армія краще зоружена як московська, але дух у ній не конче добрий. Забогато Польща набрала неподьського населення, щоби могла покладатися на свою армію як на певну. З московського знову боку війна неминуче головно через антибольшевицькі настрої населення, на котрого території розігравалася би війна.

Се відай і є головною причиною, чому Польща подзвенькує шаблею, а Москва махає в сторону Польщі кулаком, але на війну і одна і друга поривати боїться.

КОМУНІСТИ МІЖ СОБОЮ.

Комуністи кажуть, що вони є одинокими оборонцями робітничої кляси та що вони одні доведуть робітників до спасення.

На нещастя комуністів, в Америці є тепер аж дві комуністичні партії. Одна є праовірна комуністична партія, яка вірує так, як Москва їй до вірування подає. Друга неправовірна, яку Москва виклята за неправовірність.

У послідну неділю сі партії мали в Ню Йорку „аргумент". Неправовірні відбували собі наради, на яких, як звичайно, обговорювано одинокую дорогу до робітничого спасення. З нарад були невдоволені ті, які теж знають одинокую дорогу до спасення, але иншу. Правовірна партія пробувала дістатися на наради, а коли її не пускали, вона взялася за звичайні комуністичні аргументи переконування, себто за палки, кулаки, блєкджеки. Неправовірна партія нераз уживала сих спроб на некомуністичних робітниках, але коли тепер сих аргументів ужито проти неї, вона стала називати правовірних комуністів хуліганами, громилами, розбивачами, бандитами та другими визвисками, які досі звичайно були зарезервовані в большевицьких словарях для вжитку проти некомуністів.

Рівночасно неправовірні комуністи заявили, що коли тільки правовірні стануть уживати кулаків, цеґол, каміння, палок проти неправовірних, то неправовірні стануть відповідати такими самими арґументами. Ся осторога не здержала правовірних у їх правовірнім комуністичнім запалі. Правовірні кинулися з кулаками й з тим, що вони мали в кулаках, на неправовірних. Неправовірні відповідали в правовірний спосіб. І вийшла незвичайно цікава сцена, в якій дві одинокоправдиві партії робітничого спасення розбивали собі голови за те, хто є правовірний представник одинокої правдивої оборони робітництва.

Скінчилася, очевидно, вся оборона робітників світа перед капіталістами тим, що обі партії розборонила „буржуазна" поліція та розсудив „антиреволюційний" суд.

В. Будзиновський.

ВЕСЕЛИЙ ДВІР.

Оповідання.

(6)

— Сам не знаю, що думати про се, будьтоби плян Тетери. Як він такий дурний, то сумніваюся, щоби Чарнецький осмілився йти на завойованне цілої Лівобічної, не обезпечивши для себе Кременчука і Переволочної. Якби се була правда, то наші правобічні прихильники були би про се вже звістили нас. Таких маємо під Тетериним боком і вони знають всі його замисли.

Матковичева махнула рукою і каже:

— Що ми маємо прихильників між козаками по тім боці, се кождий знає. Але сі наші прихильники не при булаві, вони не богато знають. Про наміри гетьмана і Ляхів, цілком нічого. Нам треба би мати когось між генеральними старшинами, між полковниками. Вони знають, що Тетеря й Ляхи думають-гадають. Моглиби перестерігати нас і радити нам, що нам діяти. Могли би про все доносити нашому гетьманови.

— Таких маємо там і між генеральними старшинами і між полковими. Але не нашого гетьмана вони перестерігають, бо вони вороги не лише Тетери але й Брюховецького. Вони в змові з деякими нашими старшинами. Заговірники хочуть вперід увільнити Правобічну від Тетери і від Ляхів, потім Лівобічну від Брюховецького і Москалів, та всю Україну зєдинити під одним гетьманом. Ті правобічні заговірники про все, що знають, звіщають нас. Мене дивує, що коли там вже є такий плян, про який ви кажете, про нього ми ще не знали.

Матковичева, котра ловила кожде слово Тимковича, замітила:

— Може се така строга тайна Тетери, Чарнецького і короля, що про плян і генеральні старшини не знають?... Кажете, є заговір проти обох гетьманів? Під боком Тетери є такі, що нашим виявляють замисли того слуги Польщі? Є між генеральними старшинами і між полковниками? Хто би то міг бути? Кого хочуть зробити гетьманом на місце Тетери і Брюховецького?

— Сього тут ще ніхто не знає. І того не знаємо, хто в заговорі; не знаємо хто поті, не знаємо, хто по сім боці. Знають хиба деякі полковники.

Дотепер Матковичева питала, неначе не дуже зацікавлена. Питала, неначе оттак собі, бо щось балакати. Балакаючи з Тимковичем, в очи не глядїла йому. Її зір блукав у кущах. Тепер живо глянула на нього, неначе невдоволена, що не знає, чи не хоче сказати. Дивлячися йому в очи, сказала:

— То хиба знаєте бодай те, хто відтам висилає до вас вісти і перестороги.

— І сього не знаю, бо ті вісти і перестороги не до мене приходять. Не я стою на чолі заговору.

— І гінців не знаєте, що відтам приносять вісти?

Тимковичеви не подобалося се, що баба так нахабно вмішуєтья у військові справи; ще й така баба, що чорт зна чого їздить до Чигирина, резиденції ворога цілої України. Він взагалі був тої думки, що сказати якій бабі щось строго довірочно, то цілком таксамо, якби проголосив на торговиці. Щоби баби спекатися, та щоби випробувати її, прийшла йому до голови смішна і чортівська думка. Він знав про одного агента і шпіона Тетери, що загнався на лівий бік і між козаками збирав для Тетери вісти. Робив се так зручно, що тяжко було його спіймати. Цікавий, чи Матковичева знає його, та що скаже, Тимкович відповів:

— Гінців правобічних заговірників не знаю, бо їх до мене не висилають. Я замала риба між козаками Брюховецького. Я тільки можу вгадувати.

— Маєте підзор на кого? І мені добре було би знати. До нас часто заходять з того боку не лиш купці, але й козаки. Як буду знати, що то шпіон, якій до нас прийшов на те, щоби мене підійти і вимантити військові тайни, буду держати язик за зубами, щоби ворогів збаламутити. Як то наш, то і від мене почує неодно, що нашим по тім боці треба знати.

— Вас? Вас підходив би якій Тетерений шпіон? До вас ішли би наші? Та чого? Ви не козацький старшина, ваш муж вже не в службі. Військових тайн не знаєте.

— В Чигирині знають, що у мене сходяться козацькі старшини. та може й про військові справи балакають. Якби я, не я, то потягнувши мене за язик, такий Тетерений агент міг би видобути з мене не одну військову тайну. Чи не добре було би, якби я знала, з ким балакаю?

Короткий, майже лискавичний, але хитрий погляд жінки утвердив Тимковича в думці, що від дальшої балачки з нею про військові справи треба викрутитися і бабі зробити збитка. Нехай має науку. Як осмішиться, то більше в не своє діло не буде мішатися. Неначе би виявляв якусь велику і небезпечну тайну, промовив шепотом:

— Не присягну, що то він. Але, як то хтось зпід Тетериного боку, то хіба лиш він. Я його нераз бачив у Переяславі. Приїхав потайно, бо все був переодітий за купця. По кождій його гостині в Переяславі ми мали цікаві і правдиві вісти з того боку...

— Кажіть же! Може й я його знаю. Як я була в Чигирині, то ріжні до мене підходили, тягли за язик, або щось і рекаазували.

— У Тетери є канцелярист Іван Бендик...

Матковичева, неначе здивована глянула на сотника і далі байдужно глядїла в глибину саду. Тимкович розказував далі.

— Сей Бендик мабуть знає всі тайни Тетери, всі його пляни. Сі тайни і сі пляни доходять до сьогобічних заговірників... дивним дивом... все тоді, коли я того Бендика бачив у Переяславі.

— То сему Бендикови можу сказати все, що знаю... якби коли загостив сюди?

— Він вам не скаже, що він Бендик. Як скаже, то не можна йому вірити. Хіба, що ви добре знаєте його. Але, й як знаєте, то найліпше про військові справи не балакати з ним. І я з ним про таке не балакав би. Се не моє і не ваше діло. Про таке балакати з ним мають право тільки отамани заговору. Вони й знають, що сказати і що промовчати... Вибачайте, що я, хоч перший раз у вас, нині не буду користати з вашої гостинности. Але ви самі проганяєте мене тою вістю, яку привезли з Чигирина. Переяслав може справді в небезпеці. Хочу вже завтра приставити до Переяслава половину моєї сотні, отже мушу відїхати зараз.

Тимкович допитливо глянув на Харину. Сей зрозумів і додав:

— Коли так, то й я мушу зараз вертати. Моя дорога до Переволочної ще дальша.

Матковичева не перечилася, бо знала, що військова служба, ще в такий непевний час, то не забавка. Лише звернувшися до Димецького, замітила:

— Ви неначе у себе дома. Ще не мусите відїти.

— Зараз ні. Але нині я ще відїду скорше, бо на завтра треба приготовити похід. Кременчук найближче до Переяслава, отже військо відси повинно бути в Переяславі перше.

Всі четверо вернули з хати до двора. Харина і Тимкович попрощалися і відїхали. Матковичева пішла до саду з Оленою, Димецький пішов на балачку до Матковича. Саме тоді у Матковича була його донька Софія. Коли Димецький увійшов, Маткович привитав його словами:

— Про вовка помовка, а він вже й тут. Маю до вас діло. Я і Софійка. Ви вже знаєте, на що заноситься. Жінка запевняє, що ми тут безпечні, але обережність не пошкодить. Тетері помагають Татари. Орда вже прийшла. Ви знаєте татарський звичай. Від орди відскакують загони і розбігаються по краю для добичі. Хоч Тетера і Ляхи гадають покищо лишити нас на боці, то який чамбул татарських добичників таки може наскочити на нас для самої добичі. Замок безпечний. Не так мій двір, як наскочать нежидано. Ми самі ще могли би втекти, заки Татари доберуться до самого двора. Виходів явних і тайних маємо досить на всі боки. Але, втікаючи, годі буде винести з хати все те, що має більшу вартість. Ось тут на столі одна скринка... Принеси, Софійко, решту!

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Готуються до протесту.

Українська громада міста Ню Йорку рішила взяти протест проти большевицьких переслідувань на Великій Україні. Для цього вибрано ініціятивний комітет у складі Ілії Гузара, Миколи Воробця й Стефанії Абрагамовської.

Цей комітет скликає на нараду представників по два від всіх нюйорських та околичних українських товариств й організацій. Нарада має відбутися **6 березня, в 8 годині вечером,** у помешканню Українського Народного Дому на шестій вулиці, в кімнаті ч. 3.

На тих нарадах мають обговорити час та форми протестів нюйорських Українців проти червоного кривавого терору Москви на Україні.

Там в Харкові московські кати готуються розстріляти українських культурних, учених та релігійних провідників. У цей великий та відповідальний час ніхто не може зі свідомих Українців залишитися спокійним та мовчки дивитися, як кращих провідників українського народу, борців за визволення України з пут національного та соціяльного рабства, будуть судити, щоби потім скарати на смерть, або післати на загибіль у далекий Сибір.

Треба сподіватися, що Нюйорчане виконають свій обовязок та численно візьмуть участь в нарадах 6 березня.

Нюйорчанин.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Молодь береться до музики.

Життя треба нашій громаді. Свіжого духа й запалу. І якогось ідейного пориву. Тому треба радіти, що наша молодіж взялася зорганізувати струнну оркестру та що Українське Товариство „Січ", від. 282 У. Н. Союза прибічило ту справу як найгорячіше попери, а разом з тим відступити свої кімнати даром на лекції музики, що й зроблено.

Учителем музики є громанин Закордонський. Американська музична фірма Гибсон заявила через свого відпоручника, що возьме знимку з української мандолінової оркестри і постарається, щоби вона була поміщена в ріжних американських ґазетах. Оркестра вже приготовляється до публичних виступів, а за якийсь час дасть про себе знати.

Мандолінистка.

Курці. — Мене нішо не болить, тату, як я курю.

— Так, але мене болить дивитись, як ти куриш мої добрі циґара.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УВАЖАВ ПОДЯКУ „РУССКОМУ СЛОВУ" КУЛЬТУРНОЮ ВИМОГОЮ.

В. ч. 35 „Свободи" за 12 лютий 1930 на другій стороні в рубриці „На біжучі теми" поміщено під заголовком „Вдячний Землячок" мое письмо в редакцію „Нового Русского Слова" з подякою за поміч для вистави „Запорожця за Дунаєм" в користь Тов. „Дніпро" та додано до него такі уваги, що можуть понизити мене в очах українського загалу та можуть кинути тінь на наше товариство. А саме запитано там, чому саме „Дніпро" висказує подяку московській газеті, чому українське товариство має стояти з шапкою в руці перед московською газетою та чи не пора вже перестати грати ролю „старательних малоросов".

Прошу Вас в імя справедливости помістити слідуюче виясненя:

Коли наше товариство „Дніпро" давало в „Народнім Домі" в Ню Йорку виставу „Запорожця за Дунаєм", ми — як се водиться і як сего вимагає бизнес — помістили адвертайзмент в „Новім Русскім Слові", бо сю газету читає чимало Українців та несвідомих малоросов, що люблять ходити на українські вистави. Редакція „Нового Русского Слова", помістивши платний адвертайзмент, написала ще від себе кілька разів дуже теплу заохоту йти на сю виставу, а навіть помістила дуже гарний портрет нашого артиста п. Миколи Карлаша.

Очевидно — чемність та принятий в культурнім світі звичай казали нам за цю чемну прислугу подякувати, а тим більше, що мало що не половина публики в театрі се були як раз малороси та русскі (Москалі), що легко було пізнати по мові. Запомоговий „Дніпра" отже гарно заробив, між тим як без сеї заохоти „Нового Русского Слова" саля була би на пів пуста, як се, на жаль, часто з українськими виставами буває.

Отсе отже були причини, чому я як голова „Дніпра" висдав подяку „Новому Русскому Слову", а не охота грати ролю „старательних малоросов" та стояти з шапкою в руці перед Москалями.

Лонгин Ковтун,
Ню Йорк, Н. Й.

Самолюбник. Мати: — То ти сам один зїв ціле тісточко!? І ти зовсім не подумав про сестричку?

Синок: Чому ні! Я весь час думав: А вона певно не прийде!

— Чи вірите мені, пане, що богато мущин почуваиметься нещасливими, коли я вийду заміж?

— Це залежить від того, скільки разів ви вийдете заміж.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ГАРТФОРД, КОНН.

Збірка на Рідний Край.

У нас заложено Організацію Державного Відродження України, яка має матеріяльно допомагати нашим братам у Рідним Краю в їх боротьбі проти окупантів. Наша орґанізація поставила собі за ціль збирати жертви на Рідну Школу, Інвалідів, Політичних Вязнів та на Військову Орґанізацію.

Заходом ОДВУ вже відбулося перше представлення, яке відограв місцевий церковний хор. Дякоучитель Угрин сказав коротенько слово, в якім зясував значіння та працю Рідної Школи в краю й закликав до зложення жертв на цю ціль. Школярка Чехович перевела збірку, яка принесла 15 дол. 40 центів.

Парохія в Класембери добровільними датками зложила на Рідну Школу 8 дол. Члени 277 відділу УНС за календарі львівської Просвіти 2 дол. 80 центів. На забаві хору з нагоди заложення українсько-американського клюбу А. Локоть пояснив ціль Організації Державного Відродження України й закликав людей до збірки. Збірка принесла 16 дол. 50 центів, які призначені на Військову Орґанізацію.

Разом зібрано 42 дол. 70 центів, які вислано через Обєднання до Рідного Краю. Слідуючі члени українсько-американського клюбу зложили датки: А. Локоть 2 дол.; В. Мовчук, П. Драпяк, Волод. Мовчук, А. Йордан, К. Ярусевич, Л. Угрин, П. Кущак, п-ні Селецька, Н. Н. по 1 дол.; дрібними датками 5 дол. 50 центів.

Петро Драпяк.

—o—

С. С. ПІТСБУРҐ, ПА.

Коляда на Рідну Школу і Боєвий Фонд.

Жертви зложили слідуючі громадяне: Д-р І. Процик 10 дол.; інж. В. Малевич, І. Мельничук, Ю. Попіль, о. Л. Весоловський по 5 дол.; І. Ганяк 4 дол.; ред. М. Хандога і С. Кріль по 3 дол.; П. Шпікула, Г. Козак, І. Яць, І. Галевич, В. Котула, адв. Онишків, В. Шабатура, Г. Саґан по 2 дол.; В. Михалюк, С. Михалюк, Д. Галенда, О. Венґжин, П. Журавецький, Я. Шедний, А. Шнер, І. Флейшер, П. Мисько, П. Макар, П. Диба, Т. Фарбітник, Луговяк, М. Усик Гринишин по 1 дол.; Сливка, Костишак і Пацлавський по 50 ц. Разом зібрано $66.50.

Колядою занялись пані М. Малевич і пані М. Хандога.

Усіх грошей з Ренкін, Па., і Пітсбурґ, Па., зібрано $105.50; половину з цієї суми вислано боєвій орґанізації, а другу половину вислано через Обєднання Рідній Школі.

Подав **В. М.**

—o—

ДІТРОЙТ, МІШ.

На Рідну Школу.

Зприводу того, що ізза ріжних причин не можна відновити діяльности місцевого товариства „Просвіта", пересилається $32.23, які залишилися в касі, згідно з статутом, на Рідну Школу.

Рівнож пересилаю на Рідну Школу $33, як дохід з моїх відчитів. До цього долучую ще $11, які передав мені п. Шеремета як збірку з хрестин.

Разом переслано до Обєднання на Рідну Школу $76.23.

Д-р А. Т. Кібзей.

— Олю, чого плачеш?

— Бо Влодко розбив мені ляльку.

— Як?

— Я вдарила його лялькою в голову.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 371, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 8 березня, в галі церковній, 49-51 Beacon St., в годині 8-ій вечером. Будуть важні справи до полагодження, як також вирівнанне членських вкладок. — Іван Тарнавський, предс.; Олекса Шумський, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Подається до загального відома членам Тов. ім. Івана Франка, від. 299, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в гали парохіяльній, зараз по Сл. Божій. Обовязком є кождого члена явитись на мітінґу і вирівнати свої вкладки; з довгуючими поступиться після ухвали. — К. Дідур, предс.; І. Сидорович, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в годині 2-гій пополудни, під ч. 717 North Franklin St. Проситься всіх своїх членів явитись на час, бо маємо дуже важні справи до полагодження. — Іван Чопик, предс.; Г. Дорожовський, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в гали парохіяльній, 45-47 Гевп евні, Пасейк, Н. Дж., в годині 2-ій пополудни. Є важні справи до полагодження тому обовязком є кождого члена бути присутним на сім мітінґу. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — М. Швець, предс.; Гр. Яськів, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. ім Князя Данила, від. 356, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в Народнім Домі, 3322 N. Lawrence St., точно в годині 4-тій пополудни. Проситься членів явитись на час, а довгуючих проситься вирівнати свої залеглости на сім мітінґу, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Теодор Черевка, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в годині 2-ій пополудни, в товариськім домі. Проситься членів і членкинь явитись на цім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Проситься родичів, котрі ще не вписали своїх дітей до Молод. Союза, хай впишуть на цім мітінґу. Нових членів будемо принимати без оплати вступного. — Д. Коритко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 9 березня, в годині 1-ій пополудни, в Клюбі Тов. Укр.-Амер. Горожан, 847 Н. Френклін вул. Взивається всіх членів прийти на час і вирівнати свої залеглости. Проситься членів привести з собою своїх знакомих і вписати їх в члени. На зборах буде звіт з підприємства і другі справи. — Григорій Фрайт, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в суботу, 8-го березня, в Укр. Нар. Домі, 217-219 Іст 6-та ул. Початок зборів точно в год. 8-ій вечером. Кождий член має явитись на сих зборах, бо на порядку дня є важні справи до полагодження. Кождий член повинен подбати, щоби його діти були вписані до У Н. Союза, як рівнож обовязком є кождого члена постаратись о доброго нового члена до Тов. і У. Н. Союза. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Е. Гузар, гол.; Д. Костишин, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в гали, де звичайно, в годині 2-ій пополудни. Проситься членкинь явитись на означений час. Довгуючих взивається вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. Будемо принимати нових членкинь без оплати вступного. — Анаст. Гшицак, предс.; Анаст. Озарів, кас.; Марія Ходак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Над-Збручча, від. 280, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 березня, в годині 2-ій пополудни, в гали Укр. Горож. Клюбу. Кождий член має явитись на сих зборах, бо є важні справи до полагодження. Член котрий не явиться і не вирівнає свого довгу, буде суспендований, бо товариство не буде оплачувати за тих членів, котрі люблять задовжуватись. — Василь Величко, голова; Гр. Скалацький, скарб.; Е. Грещук, писар.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Згода, від. 62, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в другу неділю по першім, то є 9 березня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 6177 Glenmore Ave. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член буде караний після статута. Ник. Волк, предс.; Петро Кокодинський, кас.; Іван Сливар, секр.

ГРІНПОЙНТ, БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Днiстер, від. 310, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 8 березня, в годині 7-ій вечером, в Словенській Гали, 724 Leonard St. Проситься всіх членів прибути на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. — Василь Сеницшин, предс.; Теодор Шевчук, кас.; Дмитро Багрій, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 344, повідомляє всіх своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 9 березня, в годині 3-ій пополудни на Норт Стр. Проситься всіх членів прибути, бо є дуже важні справи до полагодження. Не явившийся на сей мітінґ член буде підлягати 1 дол. кари, а урядник 2 дол. Довгуючих членів проситься вирівнати всі свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Григорій Геба, предс.; Яків Різник, кас.; Павло Лівкович, секр.